1854. N°. [illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG, 7 APRIL.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 6 April.

Wij vernemen met genoegen dat drie van onze stadgenooten bij de tentoonstelling van planten, die te Rotterdam wordt gehouden door de *Koninklijke Nederl. Maatschappij tot Aanmoediging van den Tuinbouw* zijn bekroond geworden. De Heeren J. & W. Rodbard hebben de gouden medaille bekomen voor doorbloeijende stamrozen en bovendien nog 4 zilveren. De Heer F. W. Meyer is bekroond voor violen, en de Heer Jhr. von Siebold voor de nieuwst ingevoerde plant.

Niettegenstaande deze de vierde tentoonstelling is, welke binnen den tijd van 14 dagen wordt gehouden, en het te vreezen was, dat zij daarvan de blijken zou dragen, zoo is het daarentegen eene der schoonste, welke men tot hiertoe gezien heeft; zij wordt op morgen 7 April geopend en op 11 April gesloten.

De inwoners van het R. K. Wees- en Oudenliedenhuis alhier, vierden op den avond van den 2den dezer een aangenaam feest. Het was ter gelegenheid, dat de Wel-Ed. Heer G. H. IJsselsteyn 25 jaren Regent der R. K. Armen en Wezen geweest was. Zijne mede-Regenten, vrouwe-Regentessen, suppoosten, oudelieden en weezen bragten hem hulde en dank voor de onvermoeide pogingen, zorgen en ijver, die hij gedurende dat tijdvak onder Gods zegen had betoond, om het lot der armen en weezen te helpen verzachten, daarbij voegende de bede, dat hij nog vele jaren moge gespaard worde om in die betrekking werkzaam te kunnen blijven. Op eene hartelijke wijze heeft hij die toespraken beantwoord, en zijnen dank betoond door aan de inwoners van het Gesticht eenen genoegelijken avond te verschaffen, die bij allen eene aangename herinnering zal hebben achtergelaten.

— Heden hebben wij door den Heer de Krauss hier zijne belangrijke voorstellingen gezien met eene Mikroskoop, die de voorwerpen 2 tot 400,000 malen vergroot, waardoor zich een nieuwe wereld aan het oog vertoont en men in bewondering wegzinkt van de Goddelijke Wijsheid die, in voor ons onzigtbare en dus onbekende voorwerpen, zulke schoone vormen en zulk eene zorgvuldigheid heeft ten toon gespreid.

Het schoone dier wijze van voorstelling is, dat de aldus vergroote voorwerpen bij het licht van het helderste hydro-oxigeen-gas op een groot doek worden vertoond. De voorstellingen zijn leerzaam en vermakelijk tevens, daar de Heer de Krauss bij deze zaak alle wetenschappelijke inlichtingen geeft en men bij het zien der koddige bewegingen van die waterdiertjes en kaasmijten, zich niet van lagchen kan onthouden.

In Maart zijn op den Hollandschen spoorweg vervoerd 76,319 personen en is *f* 87,141.02 ontvangen; op den Rijnspoorweg vervoerd 28,499 personen en ontvangen *f* 47,651.84.

Naar men verneemt heeft de verkooping der domeinen gediend hebbende tot de Kon. Stoeterij te Borculo, ruim *f* 256,000 opgebragt.

— Uit Amersfoort verneemt men dat het stedelijk bestuur op de aan hetzelve gerigte aanvrage om een geschikt gebouw tot het houden van eene tentoonstelling van nijverheid en landbouw door het departement van Nijverheid aldaar, geantwoord heeft, dat het niet in de mogelijkheid was zoodanig gebouw aan te wijzen. De Commissie voor de tentoonstelling heeft zich daarop gewend tot de eigenaren van het gebouw Amicitia en de leden der daarin gevestigde societeit, welke alle het met de meeste welwillendheid tot het beoogde doel hebben afgestaan.

— Gelijk, zoo schrijft de *Rott. Cour.*, vroeger gemeld, dat te Appeltern de twee leden van den Gemeenteraad, ter zake van gewelddadige in bezitneming van het schoollokaal aldaar tot eene gevangenisstraf van drie maanden veroordeeld, na eenige dagen in arrest geweest te zijn, afslag van den overigen straftijd bekomen hebben, thans schrijft men nog, dat de Regtbank te Nijmegen uitspraak gedaan heeft omtrent de eigendoms-quaestie van voornoemd gebouw, namelijk, „dat, indien, door het Hervormd kerkbestuur, door getuigen kan bewezen worden, dat de kosters der Hervormde gemeente 30 jaren in het ongestoord bezit er van geweest en, der burgerlijke gemeente hiervoor geen huur betaald is, alsdan de Hervormde gemeente in het bezit van het gebouw zal gesteld worden." Men verneemt echter dat het gemeentebestuur aan Gedeputeerde Staten zal verzoeken om tegen deze uitspraak in hooger beroep te komen. Nog voegt men hierbij, dat bij besluit van Z. M. aan de onderwijzers der bijzondere scholen der 1ste klasse te Appeltern, Maasbommel en Alphen de verzekering gegeven is, dat, zoo lang hunne betrekking van kosters bij de Hervormde gemeente zal gescheiden zijn van de schoolonderwijzers-betrekking aldaar, ten behoeve van ieder hunner, als kosters jaarlijks zal worden uitbetaald, eene toelage van *f* 60, ten laste van het 6de hoofdstuk der Staatsbegrooting, afd. 2, art. 15, en zulks met ingang met 1 Januarij 1853.

— De Heer Opzoomer, Hoogleeraar te Utrecht heeft te Antwerpen in het cercle artistique littéraire et scientifique, eene voordragt gehouden: Over het doel der kunst. Hij werd met luide toejuichingen begroet.

— Te Echten, in Friesland, heeft weder een ongeluk plaats gehad, ten gevolge van misbruik van sterken drank. Ll. Zondag avond zijn eenige personen aan het vechten geraakt, waarbij een hunner in den nek, en een ander ter wederzijde van den mond, zoodanig met een mes of ander scherp werktuig werden gewond, dat men voor alsnog aan het behoud van beider leven wanhoopt.

— Den 3den dezer ontstond er brand in de boerenplaats van den landbouwer Boelkers, te Midwoldenhamrik, gemeente Midwolde, met het noodlottig gevolg, dat er 15 koeijen en 6 paarden bij zijn omgekomen; 5 koeijen en 2 paarden zijn gered. Deze brand deelde zich nog mede aan 6 woonhuizen, waarvan 2 geheel zijn afgebrand.

Ook heeft in het dorp Udenhout bij Tilburg den 3den dezer des voormiddags omstreeks 11 ure een hevige brand gewoed. 12 huizen uit 28 woningen bestaande, zijn totaal in de asch gelegd. De brand moet ontstaan zijn bij den broodbakker Verhunst, tegenover het raadhuis aldaar. De schade is zeer aanzienlijk, terwijl een aantal behoeftige huisgezinnen van dak en goed beroofd zijn.

— Sedert de herziening van de Grondwet ten jare 1848, zijn aan de Tweede Kamer in 3 zittingen voordragten van wet aangeboden tot regeling van het armbestuur. Ten gevolge van de ontbinding van deze Kamer in 1853 is de verdere behandeling gestuit geworden. Eindelijk is, onder geleide van eene Koninklijke boodschap dd. 3 December 1853, dit wets-ontwerp aangeboden, dat in bijna voltallige Afdeelingen, met een afwisselend getal van ongeveer 60 leden, onderzocht zijnde, aanleiding heeft gegeven tot eenige in een Voorloopig Verslag, uitgebragt door de Heeren v. Heiden, v. Goltstein, den Tex, Slicher en Groen, den 23sten Maart, medegedeelde beschouwingen, van welke de volgende de voornaamste zijn:

Het stelsel van de vorige ontwerpen, zeide de meerderheid, bevatte het verderfelijke beginsel van algemeene staats-armenzorg, en had ook dien ten gevolge de strekking om de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid zooveel mogelijk aan banden te leggen. Van dat stelsel is, naar het gevoelen dier meerderheid, bij deze voordragt afgeweken. De Memorie van Toelichting bevat 3 verklaringen die in dat opzigt opmerkenswaardig kunnen worden genoemd. De eerste: „de Regering herhaalt niet hare overtuiging uit te spreken, dat de vroeger aangeboden wets-ontwerpen omtrent de toepassing der wet op de kerkelijke en bijzondere instellingen van weldadigheid verder zijn gegaan dan de aard der zaak medebrengt;" de tweede: „dat, hoe men ook moge denken over de meerdere of mindere doelmatigheid van de wijze waarop de Kerk dit gewigtig deel harer roeping vervult, dit de zaak niet van aard kan doen veranderen, noch den Staat de bevoegdheid geven, de taak der Kerk over te nemen of haar te noodzaken hare inzigten aan de zijne ten offer te brengen;" en de derde: dat de Staat slechts verpligt is te waken en dus enkel eene *policiezorg* uit te oefenen met opzigt tot de armoede."

De strekking van deze verklaringen straalt ook door in het wets-ontwerp zoo als ook blijkt uit de in dit ontwerp opgenomen bepalingen waarin het beginsel is gehuldigd, dat de armverzorging eene *zedelijke* verpligting is, rustende op de vrijwillige godsdienstige liefdadigheid.

Een aanzienlijk getal dezer leden had echter tegen de voordragt, zoo als zij daar ligt menig onoverkomelijk bezwaar. Zij vonden daarin bepalingen die aandruischen tegen het regt der gezindheden en der kerkelijke en bijzondere instellingen van weldadigheid, en die tevens de grenzen eener policie-zorg overschrijden. Zoodanige bepalingen meenden zij te vinden in de artt. 7, 10, 11 en 12. Zij wezen ook op de artt. 20, 21 en 25, die in hun oog de kiem bevatten van eene staats-armenzorg en daartoe zelfs wettelijke regelen geven. Zelfs meenden zij dat de voordragt van wet zelve niet zou nalaten de vrees bij velen te doen ontstaan, dat de Regering het stelsel van de vorige ontwerpen, *afschoon in meer gematigden geest, was gevolgd.* En hoewel zij begrepen, dat van de Regering nimmer te veel moest worden gevergd;

keurden zij nog gewigtige wijzigingen noodig in die bepalingen dezer voordragt, die meer of min tegen het vooropgezette beginsel aandruisschen.

Andere leden, ofschoon ook gestemd voor de vrijheid en de autonomie der kerkelijke en bijzondere instellingen van weldadigheid, konden niet geheel in de hiervoren staande beschouwing deelen. Wel beaamden zij hetgeen omtrent de onmogelijkheid van eensklaps een beter stelsel te verkrijgen gezegd is, maar juist daarom konden zij zich ten volle met het voorgedragen ontwerp vereenigen, waarbij het beginsel dat »de ondersteuning der armen is een *zedelijke* pligt" rustende op de vrijwillige liefdadigheid, voor zoover het huns inziens nu toepasselijk kan zijn, wordt aangenomen. Week het ontwerp van het zuiver beginsel der Christelijke liefdadigheid eenigzins af, dit had eensdeels ten oorzaak de verpligting van den Staat om over den stand der armoede een wakend oog te houden; anderdeels omdat het onmogelijk is eensklaps tot dat zuivere beginsel over te gaan zonder belangrijke kwetsing van belangen.

Eindelijk waren er nog leden, die dit ontwerp ten eenen male afkeurden. Naar hun inzien zijn in het armbestuur kracht en eenheid volstrekt noodzakelijk; en om deze te bereiken moesten ook de kerkelijke en bijzondere instellingen in deze wet aan de noodige bepalingen onderworpen worden. Volkomene bandeloosheid en onttrekking dier instellingen aan alle regel en toezigt van staatswege, zoo als door velen in dit ontwerp verlangd wordt, was zooveel als alle armenzorg, tegen de bedoeling der Grondwet in, los te laten. Zulks achtten zij eene tekortkoming in de zorg voor de algemeene veiligheid en voor die van den Staat. In het stelsel der vorige ontwerpen, meenden zij de noodige waarborgen tegen dergelijke gevaarlijke overgave van het armbestuur, zonder tekortdoening aan hetgeen der godsdienstige liefdadigheid toekomt, te hebben gevonden. Volgens hen hinkt deze voordragt op twee gedachten. Men had daarin willen toegeven aan de begeerte van hen, die de volkomen vrije liefdadigheid wenschen, maar ook te gelijk gevoeld het gevaar van de onvoorwaardelijke toepassing van dat beginsel. Van daar de tegenstrijdigheid in de voordragt.

Het wetsvoorstel is bepaaldelijk aan het regt der gezindheden ter toetse gebragt. Een groot aantal leden had tegen verscheidene artikelen bezwaar. In de eerste plaats tegen die bepalingen in het eerste hoofdstuk van het wetsontwerp welke met de autonomie der kerkelijke instellingen strijdige verpligtingen opleggen. De verpligte overlegging van reglementen de vereischte mededeeling van opgaven en dat onder bedreiging van straf, schenen hun onvereenigbaar met het hoofdbeginsel. Ten andere zijn er, naar hunne meening voorschriften, die geene noodige bepalingen ter rigtige uitoefening van staatspolitie zijn. Deze leden uitten de vrees dat, ten gevolge van deze voorschriften, de Staat er onvermijdelijk toe zal komen om zich regtstreeks of zijdelings te belasten met de taak, die aan de godsdienstige liefdadigheid overgelaten heet; dat aldus het regt der gezindheden zal zijn miskend en als particuliere genootschappen, en gelijk zij, bij de regeling ook der aangelegenheden van publiek belang in al wat godsdienst en zedelijkheid betreft, eene eigenaardige roeping en werkkring hebben.

Onder de voorstanders van de vrijheid en autonomie der gezindheden zijn er evenwel niet weinigen geweest, die met de Regering de noodzakelijkheid beweerden om aan den Staat de bevoegdheid toe te kennen om de noodige inlichtingen te vragen en des noods met eenige klem te eischen. Het nadeel, dat uit het eischen dier inlichtingen zou kunnen voortvloeijen, werd opgewogen en door het nut hetwelk uit haar kan worden getrokken, van welke vele voor den Staat onmisbaar kunnen geacht worden; en zijn zij dit, dan moeten ook de middelen ter verkrijging dier inlichtingen niet worden onthouden.

Volgens andere leden, die het stelsel der vorige ontwerpen waren toegedaan, werd het algemeen belang opgeofferd aan een zoogenaamd regt der gezindheden; doch die gezindheden zijn zedelijke ligchamen, aan staatstoezigt onderworpen, en tot hen behooren die instellingen, die in verband staan met de armenzorg. In de uitoefening van regt van toezigt komt de Staat dan ook in geenen deele op het gebied der Kerk, oefent geen *jus in sacra* uit, maar voldoet alleen aan de verpligting om ter wille van de algemeene veiligheid den gemeenen vijand zooveel mogelijk te overwinnen.

Betreffende de beteekenis van het woord *armbestuur* is de meerderheid tot het besluit gekomen, dat onder dit woord, althans in zoover het als een onderwerp van wettelijke regeling mag worden beschouwd, niet kan bedoeld zijn dat armbestuur, hetwelk, uit den aard der zaak en in verband met de scheiding van Kerk en Staat, opgedragen is aan de Christelijke liefdadigheid, maar alleen dat, hetwelk van de Regering of van den Staat uitgaat.

In den geest, die voorzat bij de Grondwet-herziening moest een leiddraad gevonden worden tot de rigtige interpretatie van art. 195 der Grondwet. Die geest nu was onloochenbaar die van eerbiediging der nationale regten en vrijheden en van volkomene zelfstandigheid van al wat tot de Kerk behoort en van haar uitgaat. Ook het jaarlijks te geven verslag was hier weder een punt van gezette overweging.

Eenige leden hebben breed uitgemeten het belang van den Staat en het nut, welke gelegen zijn in eene naauwkeurige en uitgebreide statistiek van den toestand der armoede. Dit belang eischt, volgens hen, en regtvaardigt tevens de bij wet voorgeschrevene opgaven. De Regering zoude in hare dure verpligting te kort schieten, zoo zij ook alle toezigt over de kerkelijke en bijzondere instellingen van weldadigheid, die, gebruik makende van haar onbeperkt regt, ook verderfelijk voor de maatschappij zouden kunnen werken, prijs gaf.

Vele leden hebben echter in dit gevoelen niet kunnen deelen. Naar hunne wijze van zien is de wettelijke regeling der kerkelijke en bijzondere liefdadigheid in art. 195 uitgesloten, en behoeft dien ten gevolge het verslag niets anders te bevatten dan hetgeen de Regering op haar gebied heeft verrigt. Dit is de ware uitleg van de woorden »*de verrigtingen dienaangaande*", welke dadelijk op het voorgaande slaan. Er moest ook tot regt verstand van dit onderwerp worden gelet op de uitdrukking *verrigtingen*, welke in het stelsel van ter-zijde-stelling der wettelijke liefdadigheid, wel niets anders kunnen zijn dan de daden van de Regering zelve en niet die van de kerkelijke instellingen van weldadigheid. Wordt dit beginsel eens aangenomen, dan is het geen vereischte dat het verslag trede in de verrigtingen van de diaconiën, en dan is ook het vragen van mededeeling hoe wenschelijk ook, onnoodig en niet geregtvaardigd. De vraag welke te beantwoorden valt, of het *regt* bestaat om zulke mededeelingen te eischen, moet door de meerderheid ontkennend worden beantwoord.

Maar gesteld die eisch was, volgens de Grondwet, geoorloofd. Moesten dan toch de diaconiën in hare eigenaardigheid niet geëerbiedigd worden? Is het staatkundig deze bevoegdheid tot eischen in de wet onder bepaling van straf op te nemen? Wat zou bij weigering eenmaal hiervan het gevolg zijn? Overdrijving der straffen, gebruik van den sterken arm, algemeen misnoegen en belemmering der armverzorging. Tot het verkrijgen van opgaven zou gemeen overleg en welwillendheid betere resultaten geven.

Enkele leden betreurden het zelfs dat dergelijke bepalingen niet ten gevolge van overleg met de verschillende gezindheden en met hare volle goedkeuring in de wet hadden kunnen worden opgenomen. Anderen hielden het er voor dat er in het algemeen te veel prijs op die mededeelingen gesteld wordt. Er waren er evenwel ook die zich ten dezen aanzien met de Regering konden vereenigen. Zij zagen in de gevraagde mededeelingen de voldoening aan de burgerlijke verpligting der Regering, om policie over de armoede en de inrigtingen daarmede in verband uit te oefenen.

Het beginsel om de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid aan te nemen als uitsluitend belast met de zorg voor de armen, is beschouwd uit het oogpunt van eene rigtige staatshuishouding. De armverzorging behoort geheel te worden overgelaten aan de godsdienstige liefdadigheid. De regelen der wetenschap paren zich aan de lessen der ondervinding om deze opvatting waar te maken. De ondervinding bewijst het verderfelijke van wettelijke liefdadigheid en leert, dat de godsdienstige toeneemt, als de gesubsidieerde instellingen geen subsidie meer trekken. De staatsarmenzorg doodt de vrijwillige liefdadigheid en leidt onvermijdelijk tot eene armenbelasting. Vele leden meenen ook, dat het ontwerp bepalingen behelst, die de kiem eener staatszorg met zich dragen, die het denkbeeld van verpligtte ondersteuning aan den armen geven en niet tot vrijwillige, maar tot verpligtte armenzorg leiden. Volgens anderen was volkomen vrije liefdadigheid een ideaal. Er wordt te veel gerekend op de godsdienstige liefdadigheid en den invloed der kerk. Proefneming in zaken van overgroot belang mogt de wetgever niet toestaan. De Regering noemt de ondersteuning der armen een *zedelijken*, geen *burgerlijken* pligt; echter als policiemaatregel schijnt zij wel degelijk als eene *burgerlijke* verpligting, te moeten worden beschouwd. Men vormt zich overdrevene denkbeelden van het pauperisme; verkeerde berekeningen geven hiertoe aanleiding. In den stand der armoede was, maar in geringe mate, vooruitgang ten goede.

De geringe invloed der kerk, met name van het Herv. kerkgenootschap, ongeloof, zedenbederf, vermeerderden de armoede. Bij de kerkelijke besturen geschiedde de armbedeeling op eene ondoelmatige wijze. Van daar dat aantal bijzondere armvereenigingen, van daar die verwarring en gebrek aan eenheid. En wat zal nu de vermoedelijke werking van de voordragt zijn? Zal de kerk zich niet onttrekken aan de verzorging van armen, die van haar ondersteuning behooren te ontvangen? De Regering drijft in de Mem. van Toelichting, het vertrouwen wat te ver, zij drukt het ook met huivering uit en gevoelt, in welken gevaarlijken toestand de Staat door het ontwerp zal zijn gebragt, wanneer het mogt komen te blijken, dat de diaconiën de haar toegekende vrijheid misbruiken. Het subsidiestelsel leidt tot de burgerlijke armenzorg. Doch de subsidiën moeten worden geweerd en een krachtig middel daartoe zal ongetwijfeld gevonden worden in het onderwerpen der gesubsidieerde instellingen aan de meest mogelijke bezwaren, anders zouden bij gelijke vrijheid vele diaconiën pogingen tot verkrijging van subsidie in het werk stellen. Tegen de goede werking van het ontwerp schijnt ook te strijden het mogelijke geval dat eene kerkelijke gezindheid hare armen niet verzorgt, maar dat dus die armen door de burgerlijke gemeente moeten worden ondersteund, en zoo de armen van de eene gezindheid, met de opgebragte penningen door de ledematen van de andere, worden onderhouden.

Om geen onregt te lijden zou welligt algemeene armver[illegible] plaats grijpen. In deze moeijelijkheid is niet volkomen te voorzien. Met het oog op haar moet de wet doen uitkomen: *armenzorg is voorwerp der vrijwillige liefdadigheid.*

Over den geneeskundigen bijstand velde men dit oordeel: Treurig is de toestand der geneeskundige armenverpleging in ons vaderland; die verpleging is een aanzienlijk bezwaar over den armenkas. Zij moest overgebragt worden op het burgerlijk gebied; menig gesubsidieerde inrigting zou hierdoor de subsidie kunnen missen.

Als middel tot voorkoming van armoede, zijn eenige leden teruggekomen op het denkbeeld van verzending der armen als arbeiders naar de Overzeesche bezittingen, niet door dwang, maar door aanmoediging. Het is waar, eene vroegere proef is niet geslaagd, maar eene nieuwe proef op eene andere wijze gedaan zou misschien gelukken.

Het algemeen gevoelen over de strekking van eene armenwet schijnt niet beter te kunnen worden uitgedrukt dan met deze woorden: »Het moest eene overgangswet zijn, daartoe strekkende, om met beleid en voorzigtigheid de

overhelling tot het verkeerde stelsel der wettelijke liefdadigheid, die nu reeds maar al te zeer bestaat, voor goed, te keeren; om de heillooze gemeentelijke subsidiën trapsgewijze te verminderen en eindelijk geheel te doen ophouden; om het teragbrengen van geheel de armenzorg tot de kerkelijke liefdadigheid als einddoel te stellen en daarop ten slotte zoo weinig uitzonderingen toe te laten, als slechts eenigzins mogelijk is."

Het wetsontwerp bevat 7 hoofdstukken, die ieder weder hunne afdeelingen hebben: 1º. van het armbestuur, 2º. van de ondersteuning der armen en het domicilie van onderstand, 4º. van subsidiën uit fondsen van burgerlijke gemeenten aan instellingen van weldadigheid, 5º. van bedelaars en landloopers, 6º. van de uitspraak over geschillen, 7º. algemeene slotbepalingen.

's GRAVENHAGE, 6 April.

Bij Kon. besluit van den 2den dezer, is aan de Heeren J. P. Mahlstede, te Uithoorn, J. W. Roeloffs Valk, te Nieuwer Amstel, G. D. Boerlage, te Uithoorn en G. B. Meyes, te Amsterdam, vergunning verleend tot droogmaking van de Legmeerplassen.

— Bij Kon. besluit is aan den Heer J. F. van Hanswijk, op zijn verzoek en behoudens aanspraak op pensioen een eervol ontslag verleend als provinciaal Inspecteur en Verificateur der comptabiliteit van de directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Groningen.

— Bij Z. M. besluit van den 29sten Maart jl. wordt de titulaire Kap. Luitenant ter Zee Jhr. G. A. Tindal, op zijn verzoek, met den laatsten dezer, eervol ontslagen uit zijne betrekkingen van Directeur van het depôt van kaarten, plans, modellen enz., bij het Departement van Marine, en van Lid der Commissie tot het examineren van Zee-Officieren enz. wegens het geheel en onherstelbaar verlies van het gezigtsvermogen in beide oogen, met ingang van den 1sten April aanstaande op pensioen gesteld, onder toekenning van een pensioen van ƒ 2558 's jaars en verleening van den titulairen rang van Kap. ter Zee.

Wijders is bij dit besluit, met ingang van den 1sten April aanstaande, de betrekking van Directeur van het depôt van kaarten, plans, modellen enz. bij het Dep. van Marine, opgedragen aan den bij dat departement als Inspecteur voor 's Rijks stoomvaartdienst gedetacheerden Luitenant ter Zee van de 1ste klasse H. Huygens, en benoemd tot Lid van de Commissie tot het examineren van Zee-Officieren en Adelborsten alsmede van Stuurlieden, zoo tot de marine als koopvaardij behoorende, de Luitenant ter Zee van de 1ste kl. W. J. C. Ridder Huijssen van Kattendijke.

— Z. M. heeft thans bij besluit voor het leger een nieuw model chacots vastgesteld, en het dragen van den hoed door de officieren daarbij afgeschaft. De bepalingen van dat besl. zijn voor de officieren verbindend met den 1sten November aanstaande, voor de onderofficieren en manschappen zal de nieuwe chacot niet ingevoerd worden voor dat de voorraad der oud model chacots uitgeput is. *(N. R. C.)*

— Men verneemt, dat G. Verbeek, te Wateringen, eergisteren namens de Wed. Goeyenbier aldaar, de eerste nieuwe aardappelen aan HH. MM. den Koning en de Koningin heeft aangeboden.

— De Minister van Oorlog zal op Woensdag den 19den dezer in het openbaar de Leverantie aanbesteden van de benoodigde Brandstoffen en Kaarssen, ten behoeve der militaire wachten in Noordbrabant, Gelderland, Zuidholland, Noordholland, Zeeland, Utrecht, Friesland, Overijssel, Groningen, Drenthe en Limburg, en wel voor den tijd van één jaar, ingaande den 1sten Julij aanstaande, en eindigende den laatste Junij 1855.

— Door de Minister van Binnenl. Zaken is ingetrokken de vergunning, op den 26sten October 1852 aan den Heer J. H. Graswinkel, te Delft, verleend tot het graven van een kanaal uit de grachten van Coevorden, tot de grenzen van Hannover.

— De Minister van Marine zal Vrijdag den 7den dezer geen gehoor verleenen.

— De gemeenteraad heeft aangenomen een voorstel van Burgemeester en Wethouders, tot aanbouw van twee vleugels aan het stedelijk badhuis, waarvan de kosten geraamd zijn op ƒ 92,000.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Woensdag 5 April.

De Kamer heeft heden hare werkzaamheden hervat, en heeft den Heer Cost Jordens, nieuw benoemd lid der Kamer toegelaten. Daarna heeft de Voorzitter mededeeling doen geven van de onderscheidene Koninklijke besluiten, enz. sedert de vergadering van 20 December ingekomen, zoo mede van de wetsontwerpen van de Tweede Kamer ontvangen. Op voorstel van den Heer van Dam van Isselt zal aan den Minister van Binnenl. Zaken het verlangen worden uitgedrukt om van het verslag wegens de openbare werken over 1853, aan ieder lid der Kamer een exemplaar te doen uitreiken.

De Kamer heeft hare afdeelingen zamengesteld en is overgegaan tot de benoeming van hare Voorzitters en Ondervoorzitters.

Daarna is de zitting opgeheven.

ROTTERDAM, 5 April.

Gisteren had alhier de openbare les plaats bij de gymnastische inrigting van het departement Rotterdam der maatschappij tot Nut van 't Algemeen, in tegenwoordigheid van een zeer talrijk publiek. Ruim 25 jongelieden gaven blijken van gemaakte vorderingen. Na afloop der oefeningen deed de President der Commissie, Jhr. Mr. W. T. Gevers Deynoot, eene korte krachtige toespraak.

— Gisteren zijn van hier vertrokken per stoomboot naar Londen de eerste versche komkommers voor dit saisoen. Dit vroeger voor uitvoer geheel onbekende artikel, wordt thans op groote schaal door kunst gekweekt. In het verloopen jaar zijn er belangrijke hoeveelheden naar de verschillende havens van Engeland uitgevoerd en dit saisoen belooft niet minder te zullen wezen.

GRONINGEN, 3 April.

In de raadsvergadering is met groote meerderheid besloten, dat hier voortaan ééne kermis 's jaars (in Mei) zal worden gehouden, doch dat de 28ste Aug. gedenkdag van Groningens ontzet in 1672, tevens jaarlijks feestelijk, met volksvermaken, enz. zal worden gevierd.

— Uit verscheidene dorpen van deze provincie zijn 119 personen voornemens met Paschen de reis naar Noord-Amerika aan te nemen en andere teekenen reeds om in de maand Mei te vertrekken.

's HERTOGENBOSCH, 3 April.

Gisteren is in de kapel van het groot aartsbisschoppelijk seminarium te Haren, door Mgr. den Aartsbisschop van Utrecht de plegtige wijding toegediend aan Mgr. J. P. Deppen, als Bisschop van Samos in part. infid. Zijn Hoog Eerw. werd tot die wijding bijgestaan door de Hoog Eerw. Heeren Bisschoppen van Haarlem, Breda en Roermond. *(Hbl.)*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 3 April.

Volgens een telegrafisch berigt luidt het antwoord der Koningin op het adres haar door het Hoogerhuis aangeboden, als volgt: »Ik dank u voor uw adres, dat van uwe getrouwheid en ijverige pligtsvervulling getuigt. De uitdrukking uwer gevoelens bij deze gelegenheid strekt Mij tot eene aangename voldoening, en Ik reken met vertrouwen op uwe medewerking bij de uitvoering der maatregelen, welke Ik zal noodzakelijk achten voor de eer Mijner kroon en voor de welvaart Mijns volks."

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 April.

Een photograaf zal van hier den Maarschalk de St. Arnaud naar het Oosten, tot het maken van schetsen, vergezellen.

— De stelling der Russen, schrijft het *Journal des Débats*, moet hen verhinderen verder door te dringen, en daarom zullen zij er ook niet aan denken, Varna te belegeren. De verdediging van de Dobrudscha kan trouwens thans geene belangrijke operatiën gedogen; het land is moerassig, overal door water doorsneden, waar langs nauwe wegen loopen. De dooi is er ingevallen, en men kan er daarom niet voor Mei iets met goeden uitslag verrigten.

— Het schijnt, dat dit jaar weder rijk zal zijn aan proeven, om de lucht te bevaren. Men spreekt van niet minder dan 25 stelsels, waarvan de uitvinders zich voorstellen met hunne luchtbollen in het openbaar proeven te nemen.

— Volgens een schrijven uit Turijn van den 30sten ll., hebben de Bisschoppen van Piemont zich dezer dagen in een adres aan de Koning beklaagd over de voortplanting van het Protestantisme in dat Land, over den ongodsdienstigen geest die op de openbare scholen meer en meer heerschend wordt, en over de achteloosheid des volks in de viering der heilige dagen. Zonder bepaalde middelen tot herstel van het door hen aangewezen kwaad, voor te stellen, vragen zij echter de medewerking der Regering tot dit doel.

PRUISSEN.

BERLIJN, 5 April.

Door den telegraaf heeft men vernomen dat de Hertog von Mecklenburg Strelitz, overbrenger is van een antwoord des Czaars op een eigenhandigen Brief des Konings van Pruissen. De Czaar biedt daarin aan vrede te sluiten, en de Vorstendommen te ontruimen, indien de regten aan de Christenen toegestaan, bij tractaat gewaarborgd worden en de vereenigde vloot de Zwarte Zee en den Bosporus verlaat. Indien deze voorwaarden door de Westelijke mogendheden en de Porte aangenomen worden, stemt de Czaar er in toe om het overige op een congres te regelen, b. v. te Berlijn.

— Men verzekert, dat de Koning te Rome eene schilderij van Raphaël heeft doen aankoopen voor 80,000 fl.

— Uit Zweden wordt gemeld, dat te Oerebro in den nacht van 22 op 23 Maart een brand ruim 60 huizen vernield heeft, waardoor 1200 menschen van huisvesting zijn beroofd en eene schade van nagenoeg een millioen rth. is te weeg gebragt.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 2 April.

De Oostenrijksche regering heeft geprotesteerd tegen het met geweld ingevoerde koers in de Vorstendommen ingevoerde Russische papieren geld, in zoo verre deze maatregel zich tot de aldaar gevestigde Oostenrijksche en Duitsche kooplieden mogt uitstrekken, en wel op grond van het verbod, dat dusdanig papier niet weder in Rusland mag worden ingevoerd en bijgevolg beschouwd moet worden als geenerlei waarde te hebben. — De uitvoer van granen en slagtvee uit de Vorstendommen, is op het strengste door de Russen verboden.

— Men leest in de *Voss. Zeit.*: In het geheel Oostenrijksche leger, waartoe meer dan 80,000 soldaten van de Evangelische geloofsbelijdenis behooren, is slechts één Evang. Veldprediker, namelijk Dr. Tauber te Weenen.

— Van den Pauselijken Stoel zal, binnen eenige dagen, een soort van manifest verschijnen, wegens de vervolging waaraan de R. K. Kerk in Rusland is blootgesteld, en die dagelijks drukkender wordt, blijkens het verbod van vrije godsdienstoefening in de Donau Vorstendommen.

— Er zal te Praag een nationale schouwburg gebouwd worden. Een prijs van ƒ 1,200 is voor het beste plan uitgeloofd en reeds is ƒ 180,000 tot de opbouwing bestemd.

TURKYE.

— Ten aanzien van de vernieling van de palissadering, die de Russen dwars voor de Sulina-monding hadden geplaatst, verneemt men nader, dat de Admiraals der vereenigde vloot, alvorens daartoe over te gaan, den Caradoc hebben afgezonden, om den Bevelhebber der plaats op te eischen zelf de ketenen te doen wegnemen, die de scheepvaart belemmeren.

— Volgens de jongste rapporten uit het leger van den Donau, door de Porte ontvangen, verwachtte men wel dat de Russen de rivier aan den kant van Silistria zouden overtrekken, maar niet zoo geheel aan den Beneden Donau, zoo als zij nu gedaan hebben.

— Het bevestigt zich dat de Russen het geheele noordelijk gedeelte van de Dobrudscha bemagtigd hebben, namelijk de streek die zich van de monden der Soelina tot de bouwvallen der wallen van Trajanus uitstrekt. Het schijnt derhalve in hun plan te liggen eene oostelijke rigting in hunnen zuidwaartschen togt te volgen, denkelijk om de Zwarte Zee zoo veel doenlijk open te houden. Vierduizend Russen, uit oorlogschepen van Odessa ontscheept, moeten dan ook tot genoemde bezetting hebben medegewerkt, om de Turken in de flank te vallen. Dat de Fransche en Engelsche vloten bij dit alles werkeloos blijven ergert velen, welke in het lot der Turken belang stellen.

— De jongste uit Griekenland ontvangen berigten betrekkelijk den Griekschen opstand, loopende tot den 21sten Maart, stemmen daarin overeen, dat de opstandelingen, hoewel zij nu reeds sedert bijna tien weken strijd voeren, nog geen enkele bevestigde plaats in hunne magt hebben. In Epirus en Thessalie wordt allerwege gestreden, doch het is een eindelooze oorlog in een bergland, welke uit den aard der zaak zelden beslissende gevechten mede brengt. Intusschen kwamen er honderden strijders uit het koningrijk Griekenland om zich aan de opstandelingen aan te sluiten.

— Uit Athene wordt nog gemeld dat de Ministers van Finantien en van Justitie hun ontslag hebben gevraagd, dat echter niet is aangenomen. De strijd in Epirus en Thessalie duurt voort. De opstandelingen hebben twee vestingen veroverd. Prevesa is in staat van blokkade verklaard.

STADS BERIGTEN.

Burgerlijke Stand.

Van den 30 Maart tot en met den 5 April 1854.

BEVALLEN: [illegible], geb. Slagt, Z. — J. de Tombe, geb. Mieg, D. — C. Bey, geb. Broekhof, Z. — J. Lau, geb. Steenbergen, D. — H. Maas, geb. van Zeyl, D. — J. van Putten, geb. van Haarlem, D. — J. M. Kruyff, geb. van Parys, D. — E. Flippo, geb. Liget, D. — A. M. van Schie, geb. van Dam, D. — E. Smit, geb. La Mair, D. — C. Vry, geb. Janssen, Z. — M. Korenhof, geb. van der Linden, D. — J. M. van der Lelie, geb. Werk, D. — M. van Dijk, geb. [illegible], Z. — G. de Wild, geb. [illegible], Z. — J. Meyers, geb. Vermond, D. — M. J. Singeling, geb. Labordus, D. — J. P. Bytel, geb. Lut, D. — J. Meier, geb. van Heyningen, Z. — J. M. Leman, geb. Kramers, Z. — J. Boot, geb. van den Heuvel, D. — M. de Kruys, geb. Dee, Z. — H. Pracht, geb. Duiffer, D. — M. Zuidhoorn, Z. — E. van Ooyen, Z. levenl.

GEHUWD: J. P. Ringeling, Jm. en J. M. Larde, Jd. — A. Brouwer, Jm. en [illegible] van der Heyden, Jd.

OVERLEDEN: [illegible] Wehlage, D., 3 m. — [illegible] — H. Spekman, 26 j. — A. E. Doornik, D., 14 j. — D. Poelijer, Z., 4 m. — A. de Haan, D., 2 m. — M. J. van Diest, 45 j. — W. de Wit, 53 j. — J. Dee, D., 10 m. — N. Schreuder, 82 j. — L. van Dijk, Z., 3 m. — N. Frankfuyzen, D., 14 m. — J. Piket, Z., 6 m. — E. Kranyestein, geb. van Beekum, 68 j. — G. M. C. Hoogemeyer, geb. Fulder, [illegible] j. — J. Verwerk, geb. van Hoehgeest, 55 j. — C. J. Dumortier, geb. Hofwits, 61 j. — M. C. de Goede, D., 12 j. — J. de Groot, 40 j. — S. Verbeek, geb. van Gendt, 63 j. — A. Times, geb. van Brakel, 51 j. — J. Oudshoorn, D., 16 m. — A. de Kler, 21 j. — C. Kok, geb. van der Klugt, 67 j. — D. Boogaard, geb. Kerssen, 46 j. — M. la Rooy, D., 2 m. — F. M. van Es, D., 2 j. en 4 m. — T. R. Dikman, Z., 7 m.

In de maand Maart 1854 zijn binnen de Gemeente *Leyden* overleden 122 personen, als: 29 Mannen, 21 Vrouwen, 42 Zoons en 30 Dochters, daaren boven als levenloos aangegeven 4.

Gedurende diezelfde maand zijn aldaar geboren 119 Kinderen, als: 58 Zoons en 61 Dochters.

Gehuwd 14 Paren.

KERKNIEUWS.

Bij besluit van Z. M. is eervol emeritaat met pensioen verleend aan P. M. Deerns, T. A. Romein, J. van Kuyk, S. C. Klinkhamer, J. C. Mohr, J. Meyer, A. J. Diemont, Predikanten bij de Herv. gemeente te Heeswijk, Harkstede, Dokkum, Wijngaarden, Warmenhuizen, Midwolde en Ameide.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 1sten April de Heer J. L. D. E. van Brienen, van Amsterdam, in de Regten, met *Thesen*.

Den 3den April de Heer J. C. ten Noever de Brauw, van Woerden, in de Geneeskunde, na verdediging zijner Dissertatie, continens: *quaedam de Spina bifida et Hydrocephalo* [illegible].

ADVERTENTIEN.

Den 2den April 1854 is te SNEEK, Prov. *Friesland*, voorspoedig van eene DOCHTER bevallen, JOHANNA MARIA LA LAU, geliefde Echtgenoote van Mr. W. VAN NAUTA LEMKE.

Vrienden en Bekenden gelieven deze Algemeene Kennisgeving tevens als bijzondere aan te nemen.

J. HEYDEN,

Gezigtkundige Werktuigmaker en Hofleverancier te 's Gravenhage,

zal van heden tot en met Zaturdag den 8sten dezer, in het Hotel *Le Lion d'Or* op de Breedestraat alhier, te spreken en te ontbieden zijn, voor diegenen welke zijnen raad of hulp voor het behoud des gezigts van noode hebben. Het gebruik der Brillen wordt door hem niet dan bij hooge noodzakelijkheid aanbevolen, vermits hedendaags vele oogegbreken ontstaan, alleen door het gebruik van schadelijke Brillenglazen, waarmede aan de Huizen rondgevent wordt, en die in vele winkels verkrijgbaar zijn, en de Koopers het schadelijke daarvan niet kunnen beoordeelen.

TENTOONSTELLING

VAN

VOORWERPEN VAN KUNST UIT GESPONNEN GLAS.

Deze Tentoonstelling zal nog tot Zaturdag avond geopend zijn. Behalve verschillende nieuwigheden, vindt men er ook **Fleschjes met Lijm** te Koop, waarmede men zelf zeer gemakkelijk Porcelein, Glas, Aardewerk en Steen kan Lijmen.

M. DELPORTE.

Aan de DEELGENOOTEN der ***Utrechtsche Brandwaarborg-Maatschappij***, opgerigt in den jare 1811 voor Gebouwen, Meubelen, Koopmansgoederen enz., in **onderlingen Waarborg** of tegen **vaste Premie**, wordt berigt, dat de **Rekening** van den voordeeligen staat en steeds toenemenden bloei der Maatschappij van heden af, gedurende ééne maand ter visie ligt op Maandag en Donderdag, des voormiddags van 11 tot 12 ure ten Kantore van voormelde Maatschappij, Lt. A. N°. 61.

De Deelgenooten zijn gehouden hun bewijs van deelneming te vertoonen.

De Directeur,

UTRECHT, 27 Maart 1854. J. C. SCHUURMAN.

☞ Agenten te *Leyden*: de Heeren Mr. H. OBREEN, Ouden Singel, Wijk V, N°. 348 en H. ZAALBERG, Heerengracht, Wijk VII, N°. 112.

TE HUUR.

Op een der schoonste dorpen aan den Rijn, in de nabijheid van *Leyden*, is van nu af *te Huur* eene **BUITENPLAATS**, bevattende 9 Kamers, met Tuin, Koetshuis, Stalling en Koepel aan den Weg. Belanghebbenden adresseren zich met *franco* Brieven onder Letters **O. I.**, bij den Boekhandelaar en Boekdrukker D. NOOTHOVEN VAN GOOR, te *Leyden*.

VERKOOPING *in de Stads-Bank van Leening te Leyden*, op Dingsdag den 11den April 1854, des Voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologien, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand December 1852.

Zijnde daags voor den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 5 April.

	Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt.	53[illegible]	54[illegible]	54[illegible]
Dito Certificaten . . . „ 3 „	64	64[illegible]	64[illegible]
Dito dito . . . . . . „ 4 „	81	82	82
Amortisatie Syndicaat . . . „ $3\frac{1}{2}$ „	$82\frac{1}{2}$	83	83
Handelmaatschappij „ $4\frac{1}{2}$ „	140		—
O. I. Deeling „ 4 „	212	216	—
Aandeelen Holl. Spoorweg . „ $4\frac{1}{2}$ „	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg . . . „ $4\frac{1}{2}$ „	—	—	—
FRANKRIJK Certif. „ 3 „	—	—	—
Dito dito . „ $4\frac{1}{2}$ „	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 „ 5 „	$93\frac{3}{4}$	$94\frac{1}{2}$	$94\frac{3}{4}$
Dito dito 1828 en 1829 . . „ 5 „	$93\frac{1}{2}$	$94\frac{1}{2}$	$94\frac{3}{4}$
Cert. bij dito 1831 en 1833 „ 5 „	$80\frac{1}{4}$	$80\frac{1}{2}$	—
Dito 1840 . . . . „ 4 „	71	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°. „ 4 „	70	—	—
Dito dito Nieuwe „ 4 „	—	—	—
Inschrijving in Assign. „ 6 „	—	—	—
Certificaten van dito „ 6 „	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835 . . . fl. 500 „	127	—	—
Dito Obligatien . . . . . . „ 4 „	$59\frac{1}{2}$	60	—
SPANJE, Obligatien . . . . . à 1 pCt.	$16\frac{1}{4}$	16[illegible]	$16\frac{1}{2}$
Dito Obligatien . . . . . . „ 3 „	$34\frac{1}{4}$	36	—
Dito Binnenl. à 6 m. . . . „ 3 „	32	[illegible]	$32\frac{5}{8}$
Bewijzen Coupons	$8\frac{1}{16}$	$8\frac{3}{8}$	—
OOSTENRIJK, [illegible] bij G&M. „ 5 „	—	—	—
Dito	—	—	—
Dito Metall. . . . . „ 5	56[illegible]	56[illegible]	56
Dito Nieuwe . . . . „ 5	73	76	$75\frac{3}{4}$
Dito 1847 . . . . „ $2\frac{1}{2}$	$29\frac{1}{2}$	$30\frac{1}{8}$	$29\frac{7}{8}$
[illegible] Bons „ $2\frac{1}{2}$	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD „ $3\frac{1}{2}$	42[illegible]	44	44
BRAZILIË [illegible] „ 5	$88\frac{1}{2}$	88	—
PORTUGAL te Londen „ 3	$31\frac{1}{2}$	$31\frac{7}{8}$	$31\frac{5}{8}$
Dito dito „ 4	—	—	—
PERU . . . . „ $4\frac{1}{2}$ „	52	53	53
VENEZUELA „ $3\frac{1}{2}$ „	$23\frac{1}{2}$	24	—
MEXICO „ 3 „	$22\frac{5}{8}$	$22\frac{3}{4}$	$22\frac{1}{2}$
AMERIKA, Bankactien	$3\frac{1}{4}$	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.

BIJBLAD N°. 8*. (†)

KORT VERSLAG

DER

ZITTING VAN DEN GEMEENTERAAD VAN LEYDEN.

(*Behoorende bij de Leydsche Courant van 7 April 1854, N°. 42.*)

Zitting van 6 April.

Afwezig de HH. Bacaille en Krantz.

De Notulen der vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd.

Door den Burgemeester wordt mededeeling gedaan van de bij hem ingekomen stukken:

1°. Een besluit van Gedeputeerde Staten van den 22 Maart 1854, houdende inlichtingen nopens het toepassen van de wet van 31 Augustus 1853, tot verzekering der uitvoering van sommige voorschriften van plaatselijke verordeningen.

Aangenomen voor kennisgeving, en besloten van deze missive mededeeling te doen aan de Commissie betreffende de strafverordeningen.

2°. Eene missive van den Commissaris des Konings van den 25 Maart jl., houdende aanmerkingen op het raadsbesluit van den 4 Maart bevorens, betreffende de af- en overschrijvingen op de begrooting van den jare 1853.

Op voorstel van den Burgemeester is besloten, daar deze aanmerkingen slechts den vorm betreffen, aan deze missive te voldoen.

3°. Missive van de Subcommissie, die de nationale onderneming om een blijvend gedenkteeken voor den ontslapen Koning Willem II op te rigten, zoude kunnen ondersteunen en helpen volvoeren, van den 28 der vorige maand, ten geleide van de haar ter hand gestelde gedenkpenning, met verzoek dat de Gemeenteraad, als vertegenwoordigende de Gemeente, deze gelieve in ontvang te nemen en bij andere vaderlandsche of stedelijke gedenkteekenen te bewaren.

Wordt besloten aan dit verzoek het verlangde gevolg te geven.

De Burgemeester legt vervolgens over:

1°. Een rapport van de Commissie van Finantie op het request van L. Verhaaff, omtrent het op den 2den Pinksterdag gesloten houden van den Burg.

2°. Een rapport van de Commissie van Finantie omtrent de voorgedragen af- en overschrijving op de begrooting van 1854.

3°. Een rapport van dezelfde Commissie op de rekening van de Plaatselijke School-Commissie 1853.

4°. Een rapport van dezelfde Commissie op de suppletoire begrooting van het H. G. of Armen Wees- en Kinderhuis, dienst 1853.

5°. Rapport van Diakenen der Ned. Herv. Gemeente en Regenten der R. C. Armen op de Requesten van Dr. J. Baert en den Chirurgijn J. F. Neeb, tot continuatie.

6°. Eene aanbevelingslijst van Curatoren van het Stedelijke Gymnasium, ter vervulling der in dat Collegie bestaande vacature.

7°. Rapport van de Commissie in zake de Erven Pottum.

8°. Nader rapport van HH. Gecommitteerden tot de administratie der vereenigde Gast- en Leprooshuizen in zake de behandeling der [illegible] in het Caecilia Gasthuis.

9°. [illegible] adres van de Afdeeling Leyden van de vereeniging voor [illegible]- en handelsnijverheid, houdende het voorstel dat deze Vergadering bewerke dat de Nationale Tentoonstelling van Nijverheid in 1860 binnen Leyden gehouden worde.

10°. Een [illegible] betreffende de voldoening der kosten van de tienjarige [illegible]-Registers van den Burgerlijken Stand.

Is besloten al deze stukken op de leeskamer ter visie neder te leggen, terwijl omtrent N°. 8 de Burgemeester mededeelt dat deze zaak tegen aanstaanden Donderdag aan de orde van den dag wordt gesteld.

11°. Een gewijzigd Concept-reglement voor het Hoogheemraadschap van Rhijnland.

Gesteld in handen van de Commissie die ter dezer zake gediend heeft van berigt en raad.

12°. Eene voordragt ter vergrooting der Garnisoens-infirmerie, met opgave der daartoe benoodigde uitgaven.

13°. De rekening van Bestuurders van het Minnehuis, dienst 1853.

14°. De rekening van Diakenen der Ned. Herv. Gemeente 1853.

15°. De rekening van het Werkhuis, dienst 1853.

16°. De rekening van de Bank van Leening 1853.

Deze stukken te stellen in handen van de Commissie van Finantie.

17°. Request van Bestuurders van het Werkhuis om autorisatie tot den aankoop van een huis in de Kamp voor turfschuur.

18°. Adres van C. van der Tuuk, houdende een voorstel tot wijziging van de Plaatselijke Belastingen.

Gesteld in handen van Burgemeester en Wethouders, ten einde daarop te dienen van berigt en raad.

Aan de orde der beslaging is:

1°. Jaarwedde van den Commissaris van Policie.

Op voorstel van den Heer Luzac is met algemeene stemmen besloten, de daartoe betrekkelijke voordragt te renvoyeren aan den Burgemeester tot rectificatie en meerdere verduidelijking, alsmede ten fine van berigt en raad te stellen in handen van de Commissie van Finantie.

2°. Voorstel van het raadslid Sikkel Groos, betreffende den staat der gemeente-eigendommen.

Is bij de deliberatiën besloten, op het voorstel van het lid Taets van Amerongen, Burgemeester en Wethouders uit te noodigen voor 1 October e. k. eenen volledigen staat over te leggen, en deze alsdan te stellen in handen eener Commissie, om dien staat nader te onderzoeken; dit besluit is genomen met 19 tegen 4 stemmen, zijnde die van de HH. Lisman, Leembruggen, de Moen en de Breuk.

3° Request van J. A. Steyger, tot het in gebruik erlangen van een gedeelte Gemeentegrond.

Na deliberatie is het Rapport van Burgemeester en Wethouders op dit verzoek aangenomen met 16 tegen 7 stemmen, zijnde die van de HH. van der Hoeven, IJsselsteyn, Leembruggen, Sikkel Groos, Olivier, Le Poole en Adriaans.

4°. Request van de eigenaars van huizen bij de Penshal.

Na deliberatie is besloten deze zaak te renvoyeren aan Burgemeester en Wethouders om die nader te onderzoeken.

5°. Voorstel van het raadslid Leembruggen omtrent het onderwijs in de wiskunde aan het Gymnasium.

Na deliberatie wordt de conclusie van het rapport van Burgemeester en Wethouders in rondvraag gebragt, en met 15 tegen 2 stemmen, zijnde die van de HH. van Kaathoven en de Breuk, aangenomen.

Gedurende de deliberatie over dit punt verlieten achtereenvolgens de Vergadering de HH. Gevers, Ysselsteyn, Adriaans, le Poole, Luzac en Leembruggen.

De tijd te ver verstreken zijnde wordt de verdere behandeling van de aan de orde gestelde punten uitgesteld tot eene volgende vergadering.

(†) Het voorgaande Nommer 8 had 7 moeten zijn.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.

KORT VERSLAG

DER

ZITTING VAN DEN GEMEENTERAAD VAN LEYDEN.

(Behoorende bij de Leydsche Courant van 7 April 1854, N°. 42.)

Zitting van 6 April.

Afwezig de HH. Boeille en Kranta.

De Notulen der vorige vergadering worden gelezen en goedgekeurd.

Door den Burgemeester wordt mededeeling gedaan van de bij hem ingekomen stukken:

1°. Een besluit van Gedeputeerde Staten van den 22 Maart 1854, houdende inlichtingen nopens het toepassen van de wet van 31 Augustus 1853, tot verzekering der uitvoering van sommige voorschriften van plaatselijke verordeningen.

Aangenomen voor kennisgeving, en besloten van deze stukken mededeeling te doen aan de Commissie betreffende de [illegible] verordeningen.

2°. Eene missive van den Commissaris des Konings van den 2[illegible] Maart jl., houdende aanmerkingen op het raadsbesluit van den 4 Maart bevorens, betreffende de af- en overschrijvingen op de begrooting van den jare 1853.

Op voorstel van den Burgemeester is besloten, daar deze aanmerkingen slechts den vorm betreffen, aan deze missive te voldoen.

3°. Missive van de Subcommissie, die de nationale onderneming om een blijvend gedenkteeken voor den ontslapen Koning Willem II op te rigten, zoude kunnen ondersteunen en helpen volvoeren, van den 28 der vorige maand, ten geleide van de haar ter hand gestelde gedenkpenning, met verzoek dat de Gemeenteraad, als vertegenwoordigende de Gemeente, deze gelieve in ontvang te nemen en bij andere vaderlandsche of stedelijke gedenkteekenen te bewaren.

Wordt besloten aan dit verzoek het verlangde gevolg te geven.

De Burgemeester legt vervolgens over:

1°. Een rapport van de Commissie van Financie op het request van L. Verhaaff, omtrent het op den 2[illegible] [illegible] gehouden van den Burg.

2°. Een rapport van de Commissie van Financie omtrent de voorgedragen af- en overschrijving op de begrooting van 1854.

3°. Een rapport van dezelfde Commissie op de rekening van de Plaatselijke School-Commissie 1853.

4°. Een rapport van dezelfde Commissie op de suppletoire begrooting van het R. C. of Armen Wees- en Kinderhuis, dienst 1853.

5°. Rapport van Diakenen der Ned. Herv. Gemeente en Regenten der R. C. Armen op de Requesten van Dr. J. Baert en den Chirurgijn J. F. Neeb, tot continuatie.

6°. Eene aanbevelingslijst van Curatoren van het Stedelijke Gymnasium, ter vervulling der in dat Collegie bestaande vacature.

7°. Rapport van de Commissie in zake de Erven Pettum.

8°. Nader rapport van HH. Gecommitteerden tot de administratie der vereenigde Gast- en Leprooshuizen in zake de behandeling der zieken in het Caecilia Gasthuis.

9°. Een adres van de Afdeeling Leyden van de vereeniging voor fabriek- en handelsnijverheid, houdende het voorstel dat deze Vergadering bewerke dat de Nationale Tentoonstelling van Nijverheid in 1860 binnen Leyden gehouden worde.

10°. Een rapport betreffende de voldoening der kosten van de tienjarige tafels der Registers van den Burgerlijken Stand.

Is besloten al deze stukken op de leeskamer ter visie neder te leggen, terwijl omtrent N°. 8 de Burgemeester mededeelt dat deze zaak tegen aanstaanden Donderdag aan de orde van den dag wordt gesteld.

11°. Een gewijzigd Concept-reglement voor het Hoogheemraadschap van Rijnland.

Gesteld in handen van de Commissie die ter dezer zake gediend heeft van berigt en raad.

12°. Eene voordragt ter vergrooting der Garnisoens-infirmerie, met opgave der daartoe benoodigde uitgaven.

13°. De rekening van Bestuurders van het Armenhuis, dienst 1853.

14°. De rekening van Diakenen der Ned. Herv. Gemeente 1853.

15°. De rekening van het Werkhuis, dienst 1853.

16°. De rekening van de Bank van Leening, 1853.

Is besloten te stellen in handen van de Commissie van Financie.

17°. Request van Bestuurders van het Werkhuis om autorisatie tot den aankoop van een huis in de Kamp voor turfschuur.

18°. Adres van [illegible] van der Funk, houdende een voorstel tot wijziging van de plaatselijke Belastingen.

Gesteld in handen van Burgemeester en Wethouders ten einde daarop te dienen van berigt en raad.

Aan de orde der vergadering is:

1°. Jaarwedde van den Commissaris van Politie.

Op voorstel van den Heer Luzac is met algemeene stemmen besloten, de daartoe betrekkelijke voordragt te renvoyeren aan den Burgemeester tot rectificatie en meerdere verduidelijking, alsmede ten fine van berigt en raad te stellen in handen van de Commissie van Financie.

2°. Voorstel van het raadslid Sikkel Groos, betreffende den staat der gemeente-eigendommen.

Bij de deliberatiën besloten, op het voorstel van het lid Taets van Amerongen, Burgemeester en Wethouders uit te noodigen vóór 1 October a.s. eenen volledigen staat over te leggen, en deze alsdan te stellen in handen eener Commissie, om dien staat nader te onderzoeken; dit besluit is genomen met 19 tegen 4 stemmen, zijnde die van de HH. Lisman, Leembruggen, Adriaans en de Breuk.

3°. Request van J. A. Stegger, tot het in gebruik erlangen van een gedeelte Gemeentegrond.

Na deliberatie is het Rapport van Burgemeester en Wethouders op dit verzoek aangenomen met 16 tegen 7 stemmen, zijnde die van de HH. van der Hoeven, Hasselaar, Leembruggen, Sikkel Groos, Olivier, Le Poole en Adriaans.

4°. Request van de eigenaars van huizen bij de Penshal.

Na deliberatie is besloten deze zaak te renvoyeren aan Burgemeester en Wethouders om die nader te onderzoeken.

5°. Voorstel van het raadslid Leembruggen omtrent het onderwijs in de wiskunde aan het Gymnasium.

Na deliberatie wordt de conclusie van het rapport van Burgemeester en Wethouders in rondvraag gebragt, en met 15 tegen 2 stemmen, zijnde die van de HH. van Kaathoven en de Breuk aangenomen.

Gedurende de deliberatie over dit punt verlieten achtereenvolgens de Vergadering de HH. Gevers, Hasselaar, Adriaans, le Poole, Luzac en Leembruggen.

Den tijd te ver verstreken zijnde wordt de verdere behandeling van de aan de orde gestelde punten uitgesteld tot eene volgende vergadering.

(†) Het voorgaande Nommer 8 had 7 moeten zijn.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.